

FSS:PSYb1030 Vývojová psychologie I - Informace o předmětu

PSYb1030 Vývojová psychologie I ✨

Fakulta sociálních studií

jaro 2021

Rozsah

1/1/0. 5 kr. Ukončení: zk.

Vyučující

doc. Mgr. Lenka Lacinová, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Zuzana Masopustová, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Petra Daňsová (cvičící)

Mgr. et Mgr. Dana Seryjová Juhová (cvičící)

Garance

doc. Mgr. Lenka Lacinová, Ph.D.

Katedra psychologie - Fakulta sociálních studií

Kontaktní osoba: doc. Mgr. Lenka Lacinová, Ph.D.

Dodavatelské pracoviště: Katedra psychologie - Fakulta sociálních studií

Předpoklady

! **PSY103** Vývojová psychologie I

(Mám splněno?)

Omezení zápisu do předmětu

Předmět je určen pouze studentům mateřských oborů.

Mateřské obory/plány

předmět má 18 mateřských oborů, [zobrazit](#)

Cíle předmětu

Kurz je první částí výuky vývojové psychologie (dále jen VP). Jeho úvod je věnován základním teoretickým a metodologickým otázkám, dále pak výkladu vývojových období od těhotenství po předškolní věk, v jehož rámci budou dále prezentovány jak základní teoretické koncepce, metodologické možnosti zkoumání, tak nové výsledky empirických výzkumů vztahující se ke konkrétnímu vývojovému období.

Cílem kurzu je:

- osvojit si nejen základní pojmy a poznatky VP, ale především porozumět zákonitostem a charakteristikám jednotlivých vývojových období v kontextu rozdílných vývojových teorií;
- pochopit variabilitu, unikátnost, typičnost a všeobecné trendy ve vývoji;
- seznámit se s metodami zkoumání intraindividuálních změn a interindividuálních rozdílů v psychickém vývoji;
- osvojit si základní zákonitosti a charakteristiky typické pro jednotlivá období vývoje od prenatálního období do předškolního věku;
- naučit se interpretovat jednotlivé projevy chování, prožívání apod. v rámci tzv. normativního vývoje a naučit se využívat jednotlivé teoretické přístupy k jejich explanaci.

Kurz předpokládá:

- obeznámenost se základními poznatky z biologie, fyziologie a antropologie člověka, syntézu s poznatky z dalších aktuálně studovaných psychologických disciplín, především z kognitivní psychologie, psychologie emocí a motivace, sociální psychologie, ale též statistiky;
- dovednosti z oblasti práce s odbornými zdroji (včetně elektronických databází);
- znalost manuálu APA7th.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování kurzu schopen:

- rozumět základním pojmům a konceptům ve VP
- rozumět zákonitostem a charakteristikám jednotlivých vývojových období v kontextu rozdílných vývojových teorií
- zahrnout a zohlednit variabilitu, unikátnost, typičnost a všeobecné trendy ve vývoji při analýze lidského chování,

prožívání, schopností a dovedností

- rozumět metodám zkoumání intraindividuálních změn a interindividuálních rozdílů v psychickém vývoji
- využívat znalosti základních zákonitostí a charakteristik typických pro jednotlivá období vývoje od prenatálního období do předškolního věku pro pochopení lidského chování, prožívání, schopností a dovedností
- interpretovat jednotlivé projevy chování, prožívání apod. v rámci tzv. normativního vývoje a naučit se využívat jednotlivé teoretické přístupy k jejich explanaci
- zpracovat výsledky empirických studií, přehledových článků, meta-analýz do přehledu dosavadních poznatků ("introduction") ve zvolené oblasti vývojové psychologie
- navrhnout vývojově psychologickou otázku vhodnou pro empirický výzkum

Osnova

- Úvod do studia VP a vývojových teorií, základní témata a otázky, terminologie, historie. Aktuální otázky výzkumu v oblasti vývojové psychologie.
- Metody vývojové psychologie/jak zkoumat lidský vývoj. Výhody a nevýhody metodologických přístupů ke zkoumání vývoje. Formulace vývojově psychologických výzkumných otázek.
- Rané dětství I. – prenatální období, porod, novorozenec, novorozenecké reflexy, kojenec/dědičnost vs. prostředí, epigenetika
- Rané dětství II. – batole/emoční regulace, teorie psychosexuálního vývoje; aplikace VP ve výchovném poradenství
- Rané dětství III. – teorie citové vazby, měření citové vazby v raném dětství, Strange Situation Test
- Rané dětství IV. – předškolní období/psychická deprivace, separační úzkost; teorie mysli, sociální učení

Literatura

povinná literatura

- VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2005. 467 s. ISBN 9788024609560. [info](#)
- VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007. 461 s. ISBN 9788024613185. [info](#)
- ARNETT, Jeffrey Jensen. *Human development : a cultural development*. 1st ed. Harlow: Pearson, 2014. ii, 760. ISBN 9781292039596. [info](#)
- NEWMAN, Barbara M. a Philip R. NEWMAN. *Development through life : a psychosocial approach*. 7th ed. Belmont: Brooks/Cole Publishing Company, 1999. xxvi, 638. ISBN 0-534-35798-9. [info](#)

doporučená literatura

- *Handbook of attachment : theory, research, and clinical applications*. Edited by Jude Cassidy - Phillip R. Shaver. Third edition. New York: The Guilford Press, 2016. xx, 1068. ISBN 9781462525294. [info](#)
- BOWLBY, John. *Ztráta : smutek a deprese*. Translated by Ivo Müller. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013. 420 s. ISBN 9788026203551. [info](#)
- BOWLBY, John. *Odloučení : kritické období raného vztahu mezi matkou a dítětem*. Translated by Ivo Müller. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 399 s. ISBN 9788026200765. [info](#)
- BOWLBY, John. *Vazba : teorie kvality raných vztahů mezi matkou a dítětem*. Vydání první. Praha: Portál, 2010. 356 stran. ISBN 9788073676704. [info](#)
- MILLER, Scott A. *Developmental research methods*. 3rd ed. Thousand Oaks: Sage Publications, 2007. x, 405. ISBN 9781412950299. [info](#)
- ERIKSON, Erik H. *Dětství a společnost*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2002. 387 s. ISBN 8072033808. [info](#)
- PIAGET, Jean a Bärbel INHELDER. *Psychologie dítěte*. Vyd. 3., v nakl. Portál 2. Praha: Portál, 2000. 144 s. ISBN 80-7178-407-9. [info](#)
- VYGOTSKIJ, Lev Semenovič. *Vývoj vyšších psychických funkcí*. Translated by Jan Průcha - Miluše Sedláková. Vyd. 1. V Praze: Státní pedagogické nakladatelství, 1976. 363 s. [info](#)
- LANGMEIER, Josef a Zdeněk MATĚJČEK. *Psychická deprivace v dětství [Langmeier, 1963]*. Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1963. 279 s. [info](#)

neurčeno

- ARNETT, Jeffrey Jensen. *Human development : a cultural development*. Second edition. Boston: Pearson, 2016. xxii, 647. ISBN 9780133792423. [info](#)
- ŠVANCARA, Josef. *Kompendium vývojové psychologie [Švancara, 1986]*. Vyd. 4. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986. 235 s. [info](#)
- SCHMIDT, Hans-Dieter. *Obecná vývojová psychologie*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1978. 411 s. [info](#)

Výukové metody

Přednášky, semináře, skupinové diskuse, seminární práce (tzv. introduction s formulací výzkumné vývojově-psychologické otázky)

Metody hodnocení

Kurz je vyučován 2 hodiny týdně a zakončen zkouškou. Povinná docházka na semináře. Zápočet: vypracování závěrečné seminární práce (max 25 bodů, min není stanoveno) Zkouška: závěrečný písemný test (cca 25 multiple choice otázek, max 40 bodů, min 23 bodů)

Navazující předměty

- **PSY104** Vývojová psychologie II
- **PSY110** Psychologie výchovy a vzdělávání

Informace učitele

<https://is.muni.cz/auth/el/fss/jaro2020/PSYb1030/index.qwarp>

Uvedená literatura je doplněna v podrobném sylabu, který je umístěn v interaktivní osnově. Tam také budou v průběhu kursu zavěšovány všechny důležité dodatky a materiály.

<https://is.muni.cz/auth/el/fss/jaro2020/PSYb1030/index.qwarp>

Další komentáře

Předmět je vyučován každoročně.

Výuka probíhá každý týden.

Nachází se v prerekvizitách jiných předmětů

- **PSYb1040** Vývojová psychologie II
!PSY104 && (PSY103 || PSYb1030) (Mám splněno?)
- **PSYb1100** Psychologie výchovy a vzdělávání
!PSY110 && (PSY103 || PSYb1030) (Mám splněno?)
- **PSYb2600** Aplikace vývojové psychologie
!PSY260 && (PSY103 || PSYb1030) (Mám splněno?)

Předmět je zařazen také v obdobích jaro 2020.

-
- Úplný výpis informací o předmětu
 - Statistika známek (nejnovější)
 - Statistika zápisu (jaro 2021, nejnovější)
 - Výsledky předmětové ankety (jaro 2020)
 - Permalink: <https://is.muni.cz/auth/predmet/fss/jaro2021/PSYb1030>